



kënne se dowéinst net unhuelen.“ Dat ass e reelle Problem. Dofir hu mer och beim Vott do zum Beispill déi Motioun net deposéiert, déi Dir eis virgeschloen hutt ze deposéieren.

(Hilarité et interruption)

► **M. François Bausch**, *Ministre de la Mobilité et des Travaux publics*.- Dann awer och net déi aner néng gréng Deputéierten.

► **M. David Wagner** (*déi Lénk*).- Jo. « Chat échaudé craint l'eau froide », wéi ee seet. Mä bon, anerersäits, also mir hate jo schonn deemools, souwuel am Stater Gemengerot wéi och an der Chamber, wéi d'Sociétéit LuxTram als Société anonyme gegrennt gouf, gewarnt a gesot: „Neen, dat soll net sinn, et soll en Établissement public sinn.“ Wat fir d'Busbetreiber funktionéiert, wat fir d'Zuchbetreiber funktionéiert, kann och fir den Tram funktionéieren. Mir wëssen och, datt den Tram keen Zuch ass an datt den Zuch kee Bus ass. Mä et ass en Transportmëttel.

Ech krut och honnertmol erkläert vu Leit, déi weder an hirem Liewen e Bus gefuer sinn nach en Tram gefuer sinn, datt dat net datselwecht ass, well se et ganz gutt wëssen. Ech krut awer och scho vu Buschauffere gesot: „Neen, et ass natierlech net datselwecht, mä et ass awer och vergläichbar anerersäits.“

An ech mengen trotzdem, um Hannergrond souwisou vun deem Sozialkonflikt, deem undauert an undauert an undauert, well d'Direktioun vu LuxTram net capabel ass, op legitim Forderungen anzegoen a souguer esou wäit geet, fir gewerkschaftlech organiséiert Leit anzeschüchteren, wéi dat geschitt ass, wat sech duerno domadder soldéiert huet bei de Sozialwahlen, datt mer eng Participatioun hate vun 92 % vun der Belegschaft vu LuxTram. Dat ass en Zeechen, dat ass ganz héich iwwert der Moyenne. Dat heescht, datt déi Leit, déi do schaffen, net zefridde sinn an datt se net einfach esou e Caprice maachen.

Et kann een natierlech soen, an da geschitt dat, jo natierlech, et ass eng Société anonyme, da gëtt natierlech negociéiert an da kann d'Regierung soen: „Mä mir kënne jo näischt soen!“ Do huet d'Regierung formell och nach recht, dat ze soen. Mä dat ass justement dat, wat mir jo ëmmer kritiséieren! A wann et en Établissement public wier - bei de CFL oder zesummen oder wéi och ëmmer -, wann et en Établissement public wier, da wiere mer net virun deene Schwieregkeeten, mat deenen och d'Personal vu LuxTram konfrontéiert ass, an da wier d'Personal vu LuxTram och net domadder beschäftegt, sech mat enger antisozialer Direktioun mussen ze zerstreiden, an d'Regierung wier och net permanent ënner Beschoss a si wier och net permanent ënner Beschoss vun eis, well mir awer fuerderen, datt eng Regierung sech trotzdem ëm d'Aarbechter bekëmmert vu LuxTram.

Et geet net nëmmen duer, fir do schéin ze poséieren bei Fotoen, well mer den Tram hunn: Et muss een och un d'Leit denken, déi dofir schaffen.

Ech soen Iech Merci. Dofir wäerte mer natierlech dat mat ënnerstëtzen.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Wagner. Duerno den Här Goergen, dann de Minister François Bausch.

► **M. Marc Goergen** (*Piraten*).- Merci, Här President. Mir wëssen, dass e Kollektivvertrag ënnerwee ass. Et ass awer och esou, dass ee gewësse moralesch Verpflichtungen huet, wann ee Parten huet. Et kann ee vläicht soen: „Juristesch dierf ech oder well ech ...“ oder wat och ëmmer, mä et huet een awer verschidde moralesch Verpflichtungen. An eng Regierung kann an eisen Ae ganz wuel higoen, direkt de Gewerkschaften ubidden: Hei ass deeselwechten Deal wéi bei der CFL. Dat kann eng Regierung maachen. Mat hire Parte kënne se dat roueg och beaflossen. Do kënn Der mer näischt aneres méi zielen.

An ech fannen et e bësse schlimmer, dass Dir elo sot: „Oh, dee firt jo nëmmen Tram, da kritt en einfach emol nëmmen nach d'Halschent vun dem Gehalt vun engem, deen Zuch firt.“ Dat ka jo net sinn! Dir maacht hei eng Diskriminatioun vun deene Leit, déi och aacht Stonnen hir Aarbecht maachen an, wéi mer héieren hunn, wäit doriwwer eraus. Mir hu vläicht eng aner Wäertschätzung fir déi Leit, déi beim Tram fueren. Dat ka gutt sinn.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den Här Minister huet d'Wuert.

► **M. François Bausch**, *Ministre de la Mobilité et des Travaux publics*.- Här President, éischens emol wëll ech dem Här Wagner soen, datt

mer eis als Regierung och net amëschen an d'Aarbechtskonditiounen bei de CFL oder bei CFL cargo zum Beispill. Ech wëll awer drun erënneren, datt d'CFL, d'CFL cargo och e Kollektivvertrag hunn. Duerfir, et ass net alles esou, wéi dat hei gezielt gëtt.

Et ass jo awer net esou, datt bei de CFL cargo schlecht Aarbechtskonditiounen sinn a schlecht Paie sinn. Ech hu bis elo op alle Fall nach näischt esou héieren. Do gëtt jo vum OGB-L, also haaptsächlech dem OGB-L, deen ass majoritär, e Kollektivvertrag ofgeschloss.

Dat heescht, et ass net esou, datt de Stat sech iwwerall amëscht, an dat ass och richtig esou. Wéi soll dat da goen? Stellt Iech emol nëmme vir, eng Regierung fänkt un, Micromanagement ze maachen a sech iwwerall an d'Entreprises amëschen ze goen!

D'Regierung, also de Stat huet och 25 % vun de Parte bei der Banque Générale BNP Paribas. Heescht dat dann elo, datt de Finanzminister an d'Regierung d'nächst Kiéier kommen a soen, wann do e Kollektivvertrag am Bankesektor ausgehandelt gëtt, datt d'Regierung sech soll amëschen an de Kollektivvertrag am Bankesektor? Also mir mussen awer nach iergendwéi mat zwee Féiss um Buedem stoe bleiwen!

An ech muss Iech soen, Här Goergen: Ech bewonneren Iech, Dir sëtzt jo hei an der Chamber als Deputéierten, bei allem Respekt, mä Dir schéngt d'Situatioun extrem gutt ze kennen. Dir schéngt am Betrib ze schaffen. Dir schéngt och ze wëssen, wat do alles proposéiert gëtt, wat do verdéngt gëtt, wéi d'Aarbechtskonditiounen sinn. Dir musst mech emol eng Kiéier informéieren.

Kommt, mir sinn dach emol eng Kiéier seriö! Bei allem, wat ech u Verständnis derfir kann hunn, och fir d'Oppositioun, datt een hei wëllt Oppositioun maachen an datt och, wéi gesot, an der nächster Zäit Wahlen sinn: Kommt, mir bleiwe mat zwee Féiss um Buedem a mir loosse déi Leit a Rou mateneen diskutéieren!

Ech wëll iwwregens drun erënneren, datt och nach d'Stad Lëtzebuerg Aktionär ass, net nëmmen de Stat, mä dat ass awer elo egal. Mä kommt, mir loosse déi Leit gewäerden! An da wäert Der gesinn, do wäert schonn e gudde Kollektivvertrag dobäi erauskommen!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools. Ech mengen, da kënne mer zum Vott iwwert déi do Motioun kommen.

Vote sur la motion 1

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 4 Jo-Stëmme géint 55 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : la motion 1 est rejetée par 4 voix pour et 56 voix contre.

Ont voté oui : MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Martine Hansen), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

6. 7404 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative à la présence d'un collaborateur du rapporteur lors de réunions de commission

Deen nächste Punkt ass den Änderungsversuch vum Chambersreglement 7404, deen et erméiglecht, datt de Rapporteur ee Kollaborateur mat an eng Kommissioun kann huelen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Änderungsversuch vum Chambersreglement, den honorabelen Här Roy Reding. Här Reding, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Règlement

► **M. Roy Reding** (*ADR*), *rapporteur*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleegen, et ass dëst mäin éischte Rapport als President vun der Reglementskommissioun, an duerfir wollt ech déi Geleeënheet beim Schlawittchen huelen, fir alle Memberen häerzlech Merci ze soe fir déi extrem agreabel a flott Atmosphär an där Kommissioun, an och eisem Generalsekretär an eisem Kommissionssekretär Benoît Reiter fir hir hervorragend Mataarbecht.

D'Propositioun 7404 gouf deposéiert vun den honorabele Kollege Berger, Bodry a Lorsché. Et geet drëm, datt ee Rapporteur oder méi Rapporteurs vun engem méi groussen, méi wichtege Projet de loi sech vun engem Kollaborateur vun hirer jeeweileger Fraktioun dierfe begleede loosse.

D'Ursach, déi ugefouert ginn ass, ass deen oft beschwéierlechen Aller-retour vun deem Rapporteur a seng Fraktioun, bei seng Mataarbechter, wou hien hinne praktesch muss ee Rapport maache vun deem, wat diskutéiert ginn ass an der Kommissioun, a wou et dann einfach méi licht ass, wann dee Mataarbechter an där Kommissioun selwer dobäi ass, fir dee politesche Volet vum Rapport ze redigéieren.

Bei der Opposition ass dës Propositioun op Desaccord gestouss. Et ass ugefouert ginn, dat wier géint d'Gläichbehandlung vun den Deputéierten, notament och, well jo och Oppositionsdeputéierten an enger äänlecher Situatioun sinn, datt se hirem Fraktionsmataarbechter musse Rapport maachen iwwert dat, wat diskutéiert ginn ass.

Et ass ugefouert ginn, zumindest, wann eng Partei gefrot hätt, datt e Punkt op den Ordre du jour kéim, datt déi Partei dann och autoriséiert sollt ginn, e Kollaborateur aus der Fraktioun matzebréngen. Et kann een och drun denken, datt, wann eng Proposition de loi vun engem Deputéierte géif diskutéiert ginn, een datselwecht géif unwenen.

Bref, mir haten eng laang a ganz frëndschaftlech a ganz konstruktiv Diskussioun. Et ass eng Ouvertür ginn, fir an Zukunft iwwert déi dote Saachen ze diskutéieren, och am Kader vun der Augmentatioun vun der Zuel vun de Mataarbechter vun de Fraktiounen, speziell och fir d'EU-Dossieren, wou mer jo wëssen, datt déi ganz bestëmmt nach am Laf vum Joer wäerte kommen.

Dann ass nach doriwwer rieds gaangen, datt dee Kollaborateur, deen do matkënn, fir de Rapporteur ze ënnerstëtzen, ënner kengen Ëmstänn dierf un den Debatte participéieren an datt seng Presence och nëmme fir dee Punkt toleréiert gëtt an der Kommissioun, wann et ëm genau dee Projet geet, wou en de Rapporteur soll ënnerstëtzen. An en dierf och keng Prise de position publique maachen, genausou wéineg wéi aner Leit dat solle maachen, also weder déi Kollaborateuren nach soss ee Fonctionnaire, déi jo meeschtens a Kommissionsstëtzungen derbäi sinn. D'Prise de position publique soll den Deputéierten a Memberen vun der Regierung virbehale sinn, ausser deen ee Fall, wa Leit speziell an d'Kommissioun invitéiert ginn, fir hiert Uleies virzedroen, datt déi selbstverständlech duerno dierfen de Public iwwert dat informéieren, wat se do virgedroen hunn.

Dat war mäin neutrale Rapport als President-Rapporteur. De Gast Gibéryen wäert fir d'ADR dozou schwätzen.

Ech soen Iech Merci.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Reding. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Léon Gloden agedroen. Här Gloden, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden** (*CSV*).- Merci, Här President. A regleméissegen Ofstänn ännere mer eist Chambersreglement of. Ech hunn nogekuckt: An de leschten zwou Legislaturen hu mer 17 Upassungen ugeholl, wann ech mech net verzielt hunn. Déi eng, déi ginn zrëck op eng Rei reng rechtlech Consideratiounen, aner si méi politesch gefierft. An hei hu mer eng, déi ass reng politesch gefierft. Well et steet schonn am Koalitionsaccord vun de Regierungsparteien, an ech zitéieren: « Les partis de la coalition (...) veilleront à ce que les rapporteurs de projets de loi pourront se faire accompagner d'un collaborateur aux réunions des commissions parlementaires. »

Här President, am noen Ausland ass et gang und gäbe, datt e Mataarbechter vun enger Fraktioun ka mam Deputéierten an eng Kommissionsstëtzung goen. Zum Beispill an der Belsch steet am Reglement vum belsche Repräsentantenhaus, ech zitéieren: « Les membres d'un groupe politique peuvent se faire assister en commission par un collaborateur de leur groupe. » Och a Frankräich an der Assemblée nationale ass dat méiglech, ech zitéieren: « Peut-être assister aux travaux d'une commission permanente ou spéciale (...) un collaborateur de chaque groupe sous réserve qu'un député membre du groupe pour lequel ce collaborateur travaille soit présent. »

Leider dréien hei zu Lëtzebuerg d'Aueren anescht. Hei dierf mat dëser Propositioun just de Rapporteur, also d'office de Majoritéitsvertreder e Kollaborateur mat an d'Kommissioun bréngen, well et si jo ëmmer d'Majoritéitsdeputéiert, déi de Rapport maachen, mat Ausnam vun der Verfassungsreform.

(Brouhaha)

D'Begrënnung, Här President, ass, datt et drëm geet, d'Nuancé matzekeréien. Also, dat ass schonn eng komesch Argumentatioun. An et ass jo och net usuel, datt d'Chambersadministratioun sech zu Wuert mellit bei enger Modifikatioun vum Reglement vun dësem héijen Haus. An dës Kiéier hu se et gemaach, well si fannen och dee Virstouss net harmlos. Fir et op Lëtzebuergesch ze soen: Mat dëser Modifikatioun gëtt am Fong gesot, mir mengen och, datt déi verschidde Sekretären an de Kommissiounen och d'Nuancen net matkeréien, an duerfir muss de Rapporteur e Kollaborateur vu senger Fraktioun matbréngen.

(Interruption par M. Georges Engel)

Dat steet do, Här Engel. Liest d'Stellungnam vun der Administratioun a liest de Rapport. Do steet et och dran. Et geet ëm d'Nuancen. Den Här Bodry gëtt mer recht.

► **M. Alex Bodry** (*LSAP*).- Mä et muss een awer d'Appreciatioun vun der Verwaltung net deelen.

► **Une voix**.- Et ass net de Statsrot!

► **M. Léon Gloden** (*CSV*).- Also, op dësem Punkt si mir eis eens, Här Bodry.

Mir sinn der Meenung, datt d'Mataarbechter hei vun der Verwaltung wéi och d'Deputéiert, op d'mannst vu menger Fraktioun, awer kënnen a méme sinn, d'Nuancé matzekeréien. Dat schéngt bei Ären Deputéierten net de Fall ze sinn.

Wa mer wierklech wëllen a voller Transparenz schaffen, mä da kommt, mer maachen d'Reuniounen an de Kommissiounen public! Well hei hu mer op där enger Säit d'Majoritéitsdeputéiert, déi ënnerstëtzt ginn d'ailleurs vun de Conseillere vun der Regierung. An ech erënnere och drun, datt säit leschem Dezember d'Zuel vu politesche Beamte jo och nach eng Kiéier vun 82 op 120 an d'Luucht gesat ginn ass.

An ech sinn awer e bëssen erstaunt, besonnesch vun de Kollege vun der LSAP, datt se dat hei matdroen, well et ass grad hire Spriecher am Verfassungsrecht, dee sech ëmmer erëm, an ech hunn dat oft begréisst, fir de Rôle vun der Chamber vis-à-vis vun der Regierung agesat huet an deen och ëmmer Grënn gesot huet, wisou mir awer och oppasse mussen am héijen Haus, quitte datt et d'Majoritéit an d'Oppositioun gëtt, dat sinn d'demokratesch Spillregelen, datt awer ee gewëssen Equilibre an der politescher Aarbecht gewahrt gëtt.

Här President, ...

(Interruptions par M. Mars Di Bartolomeo)

Här President, dat hei ass en däischtere Moment fir d'Oppositioun! Et ass en däischtere Moment fir de politeschen Equilibre an der par-

Le saviez-VOUS ?

HUIS CLOS

Les séances de la Chambre sont publiques, sauf décision contraire émanant de la majorité des membres du Parlement. Dans ce cas la Chambre siège à huis clos et la séance est tenue en secret.



lamentarescher Aarbecht! An ech wéilt mä Virtrag schléisse mat engem Zitat vum Här Norbert Lammert. Den Här Mars Di Bartolomeo huet jo nach virun engem knappe Mount mat dem Här Lammert zu lechternach am Trifolion e Referat gehalen.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Mä deen hat dat a senger Ried net gehat.

► **M. Léon Gloden** (CSV).- Dach!

(*Brouhaha*)

Lauschtert gutt no! „In der Regel wird der Wechsel aus der Opposition in die Regierungsverantwortung höher geschätzt als der umgekehrte Rollenwechsel. Umso wichtiger ist die Einsicht, dass die demokratische Reife eines politischen Systems nicht an der Existenz der Regierung zu erkennen ist, sondern am Parlament und dort vor allem am Vorhandensein einer Opposition und ihren politischen Wirkungsmöglichkeiten. Regiert wird immer und überall, mal mit und oft ohne demokratische Legitimation. Die Opposition macht den Unterschied, und ihre Bedeutung steht und fällt mit dem Gewicht des Parlaments als Vertretung des ganzen Volkes: Mehrheit und Minderheit, Rede und Widerrede.“

Ech soen Iech Merci fir d’Nolauschteren.

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Gloden. Den nächsten ageschriwene Riedner ass den honorabelen Här Eugène Berger.

► **M. Eugène Berger** (DP).- Merci, Här President. D’Demokratesch Partei wéi och meng Fraktioun steet fir eng staark Chamber, steet fir e staarken éischte Pouvoir. Duerfir wäerte mer dëst Reglement net nëmmen herno stëmmen, mä duerfir ware mer och derbäi, wéi déi Proposition hei geschriwwen ginn ass, déi mer och mat ënnerschriwwen hunn. Well effektiv sinn hei an deem Text eng Rei Verbesserungen. Hei ass eng Valorisation vum der Aarbecht ebe justement vum der Chamber a vun den Deputéierten, insbesonnesch wat d’Rapporteurs ubelaangt.

Ech mengen, mat deem Text hei kënnen eben d’Chamber an och d’Deputéiert insgesamt sech besser opstelle par rapport och zu aneren Institutione wéi zum Beispill der Regierung, dat am Sënn vun der Qualitéit vun der politescher Aarbecht.

Ech mengen awer och, vläicht eng Kéier an deem Kontext, well dat sinn d’Leit dobausse sech och net ëmmer bewosst, dass d’Chamber an och hei déi eenzel Deputéiert am Verglach mat anere Parlamentarier, ech soen elo emol einfach nëmmen an der Europäescher Unioun, dach an hirer Aarbecht ganz minimal ënnerstëtzt ginn, ganz minimal vun Experten oder Mataarbechter assistéiert ginn, an dat natierlech och net zouträglech ass, fir optimal gutt Konditione ze hu fir d’politesch Aarbecht.

Mir wëssen, mir begéinen och an internationale Gremien, Assemblée-parlementaire Kollegen zum Beispill aus Däitschland, aus Frankräich, déi froen dann ëmmer: „A wat fir enger Kommission bass du dann?“ Wann een da bis ufänkt, bei där drëtter verstinn déi dann d’Welt net méi. Da soen déi: „Wéi kanns du dat dann iwwerhaapt maachen, dräi, véier, fënnf Kommissione kënnen ze suivéieren?“ Da froe se: „Wivill Mataarbechter hues de dann, fir dat ze maachen?“ Wann een da seet: „Oh, mir deelen eis dann, wann ech dat esou deifrechen oder héichrechnen, ee Mataarbechter, annerhallwe Mataarbechter“, da versti se d’Welt nach manner. Nëmme fir awer och op där anerer Säit ze soen, dass mer och mat deene weénege Moyenen a mat deene ville Kommissionen, déi mer eigentlech hei hunn, ouni eis wëllen ze bretzen, awer dass versichen, alleguerten, Opposition a Majoritéit, tous confondus, eng optimal Aarbecht ze maachen.

Mä hei mat dëser Modifikatioun maache mer en éischte Schrëtt, fir awer do och ebe Verbesserungen an deenen Aarbechtskonditione ze maachen. A virun allem: Dat si jo awer déi Deputéiert. Dat huet näischt mat Majoritéit an Opposition ze dinn. D’Rapporteurs hunn an der Prozedur, fir e Projet de loi an der Chamber ze behandelen, eng besonnesch Aufgab. A si hunn eng Aufgab, déi maache se net am Numm vun enger Fraktioun. D’Rapporteurs hunn eng Aufgab, déi maache se am Numm vun enger ganzer Kommission. Ech wëll dat hei eng Kéier ënnersträichen.

Wa mer e Projet de loi hunn, dann ass et jo esou, dass dat hanner zouenen Diere leeft an de Kommissionssitzungen. Do kommen d’Avisen eran, do ginn d’Texter duerchgeholl, do gëtt eventuell d’Regierung, Experten invitéiert an da ginn all déi Avis gekuckt, eventuell Amendementer gemaach an esou weider. An an där ganzer Prozedur hëlt de Rapporteur am Numm vun der ganzer Kommission - ech widerhuele mech - do eng absolutt Schlüsselposi-

tioun, eng wichteg Positioun an. Et ass hien also, deen och d’Aarbechte genau suivéiert.

An et ass och de Rapporteur, deen am Numm vun all de Fraktiounen, vun all den Deputéierten an där Kommission herno e schréffleche Rapport mécht an och e mëndleche Rapport presentéiert. Ech mengen, dass ass duerchaus eng nobel Aufgab, wann ee Rapporteur ass. Mä et ass awer och eng Aufgab, déi mat méi Aarbecht verbonnen ass wéi deen Deputéierten, deen herno eventuell d’Positioun vu senger Fraktioun presentéiert.

Et ass och eng Aarbecht, déi heiansdo vill Aarbecht ass. Denke mer nëmmen un de Budget. De Budgetsrapport - ech mengen, den André Bauler kann e Lidd dovun sangen, mä aner Rapporteurs och - ass awer ganz vill Aarbecht. Mä awer och e wichtige Projet wéi elo zum Beispill bei der Verfassungsreform, wou de Rapport och vill Aarbecht ass. An dat ass Aarbecht, fir zesammenzefaassen, fir ze redigéieren, ze recherchéieren an esou virun an esou fort.

An ech mengen, duerfir hu mer gemengt, dass et sënnavoll an nützlich wier, fir eben déi Aarbecht ze valoriséieren a virun allem och déi besonnesch Aarbecht als Rapporteur besser ze encadréieren, andeems een dann e Mataarbechter zouléist, deen dann de Rapporteur an der Kommission, dans le vif du sujet, ka suivéieren.

Well mir wësse jo, wéi et an der Praxis ass, dass een da vun der Kommission als Rapporteur a seng Fraktioun geet, de Mataarbechter seet: „Dat an dat ass geschwat ginn, mer mussen vläicht kucken, dat an de Rapport eranzekréien.“ Et huet ee vläicht schonn erëm eppes vergiess an esou virun an esou fort. Ech mengen, dass ass also hei wierklech am Sënn vun der Aarbecht vum Rapporteur, am Sënn vun der Qualitéit vum Rapport. An, wéi gesot, dat ass stellverriedend fir déi ganz Kommission. Dat ass net fir eng Fraktioun.

An dat ass eben och just d’Kritik vun der Opposition, déi mer elo schonn héieren hunn, do géifen nëmmen d’Majoritéitsdeputéiert favoriéiert ginn. Neen, et ass also de Rapporteur! An dat kann och ee vun der Opposition sinn. Mir haten elo grad déi Situatioun hei, dass en Oppositionspolitiker e Rapport gemaach huet. Och den Här Reding hätt also ... oder an Zukunft kann den Här Reding e Mataarbechter mat an d’Kommissionssitzung bréngen, fir säi Rapport ze presentéieren. Och an Zukunft kann, wann zum Beispill ee vun der CSV mat Rapporteur ass vum Verfassungstext, deen och e Mataarbechter mat an déi zoustänneg Kommission bréngen an esou weider.

Einfach nëmmen, fir ze ënnersträichen, dass dat hei net eppes ass, wat exklusiv eppes soll si fir d’Majoritéitsdeputéiert. Nach eng Kéier: Et ass fir de Rapporteur, deen eng speziell Aufgab an der Kommission huet.

An den Diskussiounen war awer och nach en anere kuerzen ...

► **Une voix.**- D’Zäit ass eriwwer.

► **M. Eugène Berger** (DP).- Ech sinn elo och ... Jo.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Här Berger, Dir musst esou lues zum Schluss kommen.

► **M. Eugène Berger** (DP).- Merci, Här President. Ee lescht Wuert dann nach just. Dat ass, et war och an de Kommissionen d’Diskussion opkomm: Wéi ass et da mat der Confidentialitéit? Mir wëssen, et si keng öffentlech Sitzungen an dass do eventuell de Risiko wier, dass déi Mataarbechter dat dann net géife respektéieren.

Ech mengen, dat gëllt natierlech och fir déi, wa se an déi Kommissionen kommen, wéi fir jiddwer aneren och, fir d’Beamten aus de Regierungsverwaltungen an all déi aner Experten, déi emol an eng Kommissionssitzung kommen. Och si sinn dru gehalen, dass se sech un déi Confidentialitéit halen. An et huet ee jo och e Moyer, wann dat net de Fall wier: Déi Mataarbechter, déi hunn en Aarbechtskontrakt an de Fraktiounen. Bei eis mussen se och ënnerschreiwen, dass se och an der Fraktioun natierlech mussen d’Confidentialitéit respektéieren, dass also dat de Fall wär. Mä ech sinn iwwerzeugt, dass kee vun deene Mataarbechter, wa se an déi Kommissionen kommen, sech wäert net dorunner halen.

Dat gesot, ginn ech natierlech d’Zoustëmmung vu menger Fraktioun zu dësem wichtigen Text, deen an eisen Aen eng Revalorisation vun der Aarbecht vun der Chamber, insbesonnesch vun där vun de Rapporteurs, ass.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Berger. Den nächsten ageschriwene Riedner ass den honorabelen Här Alex Bodry. Här Bodry, Dir hutt d’Wuert.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, e puer Wieder och

vusäite vun der LSAP-Fraktioun zu där heiten Ofännerung vum Reglement, dat een, mengen ech, net därerf lassgeliest gesi vun enger Entwécklung, déi dës Chamber, dëst Parlament gemaach huet, wat d’Kommissionen aarbechten ugeet a wat och d’Rapporten ugeet iwwert déi lescht 30 bis 40 Joer, wou ech zu deene gehéieren, déi de Privileg haten, do e gudden Deel vun där Zäit derbäi ze sinn.

Ech ka mech nach un déi Zäiten erënneren, wou d’Rapporten an d’Haaptrieden net hei am Parlament geschriwwen gi sinn, mä an den Officé vun der Regierung. Dat war skandaléis. An ech si frou, dass mer duerch d’Stärkung vun de Fraktiounen, duerch d’Stärkung vun der Verwaltung vum Parlament lues a lues an en anere System erakomm sinn.

An ech gesinn déi heite Reform och net als Ofschluss vun enger Entwécklung, déi iwwer laang Jore gaangen ass, wou mer d’Kommissionen aarbechte méi a méi opgemaach hunn. Ech ka mech un déi Zäit erënneren, wou keng Protokoller, Procès-verballe vun de Kommissionssitzungen hunn därferen erausgoen. Du si mer op de Wee gaangen, fir d’Protokoller vun de Sitzungen awer offen ze maachen.

Elo viru Kuerzem hu mer souguer d’Decision geholl, dass d’Deputéiert erëm därerf mat hirem Numm an de Procès-verballe op tauchen, wat ech immens wichteg a richtig fannen. Dat heescht, mir sinn amgaangen, d’Kommissionen aarbechte méi opzemaachen. An op där anerer Säit si mer amgaangen, an deem Zusammenhang och derfir ze suergen, dass mer eis eigentlech als Parlament nach stärken. Ech kann déi Meinung wierklech net deelen, dass de Fait, dass d’Rapporteurs kënnen an Zukunft e Mataarbechter matbréngen, soll eng Schwächung vum Parlament sinn.

Et ass just de Contraire! Dat ass eng Stärkung vum Parlament, well de Rapporteur ass e Vertrieder vum Parlament. De Rapporteur ass e Vertrieder vun enger Kommission. E gëtt vun enger Kommission mat engem Auftrag bestëmmt. An hien huet u sech déi majoritär Positioun vun der Kommission a sengem Rapport ze verdeelen, wou duerchaus och aner Positiounen sech an deem Rapport kënnen erëmfannen.

Ech mengen also, dass mer hei u sech eppes maachen, wat natierlech opgrond vun den Traditionen an dësem Parlament zu engem groussen Deel de Majoritéitsdeputéierte kann zegutt kommen, soufern se Rapporteur maachen, well méi vun hinne natierlech Rapporteur mache wéi déi vun der Opposition. Ech fannen et awer e richtige Schratt.

An ech fannen et op jidde Fall keen Desaveu par rapport zur Verwaltung vun der Chamber, well ech mengen, dass politesch Rapporten och solle vu politesche Mataarbechter an den Deputéierte selwer virun allem och gemaach ginn. Dat därerf een net vergiessen. Ech mengen, dass et nach ëmmer eng éischt Verantwortung ass vum Deputéierte selwer, seng Aarbecht ze maachen. An e ka sech da gären ënnerstëtze loose bei där doter Aarbecht, mä ech halen net vill vun all deene preparéierte Rieden hei an der Chamber. Ech mengen nach ëmmer, dass d’Stärkt vun engem Parlament schlussendlech och an der eegener Capacitéit vun all Deputéierte besteet, seng Positiounen hei duerzeleeën.

Nach brauche mer awer opgrond vun der Zuel vun eise Parlamentarier an dem Fait, dass mer effektiv net an enger oder zwou Kommissionen sëtze wéi am Ausland, wou se dann zu Honnerten och nach an enger Kommission sëtzen, mä dass mer oft a fënnf, sechs bis siwe Kommissionen sëtzen, selbstverständlech och emol eng Hëllef vu bausen. An dat kann och nützlich sinn, mengen ech, fir d’Qualitéit vun de Rapporten, déi hei gemaach ginn.

Duerfir fanne mir u sech déi dote Form richtig als weidere Schratt hin zu enger Öffnung vun eise Kommissionen aarbechten op där enger Säit an enger Stärkung vun der Parlamentsaarbecht insgesamt. An duerfir wäerte mer och als LSAP deen heiten Text stëmmen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Bodry. Den nächsten ageschriwene Riedner ass déi honorabel Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d’Wuert.

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng).- Jo, villmools Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, meng zwee Virriedner, den Här Bodry an den Här Berger, hunn am Fong scho gutt erkläert, firwat dës Modifikatioun vum Reglement Sënn mécht.

Wéi scho gesot, geet et jo just drëms, dass de Rapporteur oder d’Rapportrice vun engem Projet de loi e Mataarbechter oder eng Mataarbechterin mat an d’Chamberskommissionen därerf huelen, wann dee Projet de loi um Ordre

du jour steet, an dass dee Mataarbechter dann och just fir dee Punkt kann dobleiwen, ouni dass e seng Meinung därerf an der Kommission an och duerno ausdrécken. Dat ass net erlaabt an dat steet och explizitt esou am Text. Net méi an net manner ass an dëser Modifikatioun inclus.

Am Numm vun der grénger Fraktioun wëll ech just dräi Remarken dozou lassgi respektiv och op e puer Aussoe reagéieren, déi an der Kommission gemaach gi si respektiv virdrun hei och vum Här Gloden.

Déi éischt Remark ass déi, dass mir als Gréng net gëlle loosse, dass de Rapporteur net vill Aarbecht huet. Dat hutt Dir elo net gesot, mä dat ass awer an der Kommission gesot ginn. Et ass gesot ginn, dass d’Chamber souwisou de Gros vun der Aarbecht géif maachen, wat einfach net stëmmt. D’Chamberservicer maachen net de Gros vun der Aarbecht. Et ass de Rapporteur, dee schafft. An een, deen dat behaapt, deen huet menger Meinung no nach ni e Rapport geschriwwen oder en huet just en Deel vum Gesetz kopéiert, wat engem Rapport net würdeg ass.

E Rapporteur huet ganz kloer d’Mission, wann e seriö schafft, dass en d’Gesetz an de gesamt-politische Kontext setzt, dass en och vläicht en historesche Réckbléck mécht, dass en d’Objektiver erkläert, dass en déi wichtegst Dispositione resüméiert an explizéiert an dass en den Avis vum Statsrot och presentéiert a sengem Rapport. A wann ech zrëckkucken op meng lescht fënnf Joer, als Netjurist ass dat nach laang keen Hunneglecken, wann een en Avis vum Statsrot huet, deen oft ganz komplex ass, an dann ass ee frou, wann een Hëllef kritt.

Donieft ass een als Rapporteur och gehalen, d’Diskussionen, déi an der Kommission gefouert ginn, neutral ze resüméieren. An ech wëll betounen, dass een do souwuel der Positioun vun der Opposition wéi och där vun der Majoritéit soll Rechnung droen. An et ass och dat, wat ech an de leschte fënnf Joer ëmmer versicht hunn. An et ass natierlech och wichteg, fir d’Neutralitéit vum Rapporteur ze ënnersträichen.

Op alle Fall kann een net behaupten, dass de Rapporteur gläichzesetzen ass mat allen anere Membere vun enger Kommission, well en eng ganz speziell Roll huet. An dat ass nun emol déi, eng neutral Roll ze spillen a jiddwerengem gerecht ze ginn. Woumat ech awer och d’Aarbecht vun deenen aneren Deputéierten an der Kommission net wëll a Fro stellen.

Déi zweet Remark ass déi, dass et an dësem Projet de loi net drëms geet, enger Fraktioun oder engem Deputéierte Virdeeler ze verschaffen, ganz bestëmmt net. Et geet och eiser Meinung no eenzeg an eleng drëms, d’Fraktionsaarbecht doduerch opzewäerten, dass déi Persounen, déi an enger Fraktioun schaffen, déi agestallt sinn, déi en Aarbechtskontrakt hunn, méi no u d’Chamber erurückelen, dass se d’Aarbecht, déi an de Kommissionen leeft, konkret kënnen materliewen a sech doduerch iwwert den direkte Wee kënnen informéieren iwwert d’Diskussionen, déi gefouert ginn, mä och iwwert d’Erklärungen, déi vun de Beamte vun de Ministère kommen.

Dat ass souwuel eng Plus-value fir d’Eegenaarbecht vun de Mataarbechter a Mataarbechterinnen, et ass awer och eng Plus-value fir d’Qualitéit vum Rapport. An ech mengen, dass ass wichteg, well et gëtt en Document parlementaire, dat duerno wäert erhalen bleiwen. Mir mengen net, dass dat iergendepes mat politescher Fierwung ze dinn huet.

Net ze vergiessen, dass d’Regierungsvertreieder esou vill Beamten a Beamtinnen kënnen matbréngen, wéi se wëllen, dass se sech och an de Kommissionen kënnen berode loosse an dass dat vu kengem Mënsch heibannen a Fro gestallt gëtt. An dat ass och duerchaus berechtigt.

Eng drëtt a lescht Remark ass nach déi, dass geet a Richtung Ausland, wou ech dat widderhuelen, wat den Här Gloden gesot huet: Et ass gewosst, dass an auslännesche Parlamenten scho laang d’Gewunnecht besteet, d’Recht besteet, dass Mataarbechter kënnen mat an d’Kommissionen kommen, an d’Ausschëss. Mir erfannen d’Rad also zu Lëtzebuerg net nei, wa mer d’Dier opmaachen an eng seriö Aarbecht heimat erméiglechen.

An da wëll ech awer och dozou soen, dass mer eis ebe grad där Diskussion net verschléissen, fir d’Dier nach weider opzemaachen an driwwer ze diskutéieren, ob an enger nächster Etapp dann och all Deputéierten e Mataarbechter oder eng Mataarbechterin ka matbréngen.



Och dat hu mer an der Kommissioun gesot. Et muss ee just de Wee fannen, wéi mer dat erméiglechen. Mä wéi seet een esou schéin: „Ee Schrëtt nom aneren.“ Dat maache mer oft esou, datt mer net alles mateneen decidéieren.

(Brouhaha)

A mir hu gesot kritt, datt mer d'Raimlechkeeten och deemno missten upassen, fir datt dat iwwerhaapt e gutt Schaffe wäert ginn.

Jiddwerfalls ass dat hei en éischte wichtege Schrëtt, dee mir ënnerstëtzen, ...

(Brouhaha)

... fir d'Aarbecht vun der Chamber a vun de Fraktiounen opzewäerten.

An da wëllt ech nach dem neutrale Rapporteur Roy Reding villmools Merci soe fir säin net gefertte Rapport.

► **M. Roy Reding** (ADR), *rapporteur*.- Merci!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Lorsché. An da wier et um honorabelen Här Gast Gibéryen. Här Gibéryen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Merci, Här President. Ganz kuerz eng prinzipiell Iwwerleeung. Ech mengen, meng Virriednerin huet elo mat Recht hei gesot, datt se och der Meenung ass, datt all Politiker, all Deputéierte kéint ee mat an d'Kommissioun bréngen, wann dat en Accord géif fannen.

Ech bedauern, datt mer et dës Kéier net fäerdegbruecht hunn, vu Majoritéitsäit ze kucken, datt mer direkt een Accord an der Reglements-kommissioun fonnt hätten, dee vun alle Partei gedroe ginn ass. Dat war an der Vergaangeneheet ëmmer de Wëlle vun der Majoritéit a vun der Oppositioun, fir am Kader vun engem Reglement ee gemeinsamen Accord ze fannen. Dat ass hei elo net méi de Fall. Et hätt näischt geschuet, wa mer nach e puer Woche gewaart hätten a mer hätten direkt e Package gemaach a mer hätte versicht, een Accord tëschent der Majoritéit an der Oppositioun ze fannen. Dat hei ass e schlechte politesche Stil, deen hei gefouert gëtt.

Ech mengen, wa mer higin a mer soen, de Rapporteur kéint e Kollaborateur aus senger Partei, aus senger Fraktioun matbréngen, da kann een domadder averstane sinn, mä da muss een awer gläichzäiteg soen: Wa mer iwwer wichtege Projet-de-loie schwätzen, ech denken do un d'Verfassungsreform, un de Budget oder aner grouss Gesetzzer, da wier et och scho wichtege, wann den Deputéierten aus der Oppositioun kéint e Kollaborateur matbréngen, fir déi Aarbecht ze begleeten. Ech mengen, et ass net geduecht fir bei all Projet, do bréngt souwisou keen ee mat, mä et gëtt grouss wichtege Projeten, wou déi Mataarbecht dann erwünscht wier. An do hätt ee kënnen en Accord fannen, mä dat war hei net gewollt.

An duerfir ass dat hei och net, wéi verschidde Riedner elo gesot hunn, eng Opwärtung vum Parlament! Wa mer et fir d'ganzt Parlament gemaach hätten, wier et eng Opwärtung gewiescht. Mä dat heiten ass just eng Opwärtung fir d'Majoritéit! A wann da gesot gëtt, déi wier fir de politesche Volet zoustänneg, dann hunn ech awer meng Bedenken! Ginn dann elo d'Rapporte vun de Kommissiounen méi politesch gemaach? Ginn déi elo méi politesch gemaach oder ass et en objektive Rapport vun der Kommissioun? An ech stelle mer eng Fro: Wann ...

(Interruption)

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Dat do sinn zwou verschidde Saachen, Här Gibéryen.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- An ech stellen lech ...

Jo, mä bis elo ass dat vun engem Fonctionnaire vun der Chamber gemaach ginn. An da konnt ...

(Interruptions diverses)

Jo, jo. Jo, jo.

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng).- Et ass awer ni ee Rapport gemaach ginn!

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Si hunn Är Rapporte vläicht gemaach!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Jo, neen. Ach ...

(Brouhaha général)

Déi si vun de Fonctionnaire vum der Chamber gemaach ginn an dann huet d'Fraktioun hiren Afloss doranner mat erabruecht. Dat hei ass och e Mësstraue vis-à-vis vun ...

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Dat ass falsch, wat Der sot!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- ... onse Fonctionnaires.

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng).- Dir kommt heihin an Dir erfannt dat elo!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Här Bodry, de President vun der leschter Chambersessioun, deen hätt lech elo scho laang ënnerbrach gehat mat deenen Zwëscheriff, déi Der elo gemaach hutt.

Mä wéi gesot, loosse mer awer elo hei bei dësem Sujet bleiwen!

(Interruptions)

Dat ass d'Wourecht. Dat ass d'Wourecht!

► **Une voix**.- Neen! Falsch!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Wann Dir wëllt e Rapport maachen, ...

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Wannechgelift!

(Coups de cloche de la présidence)

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- ... da géif ech lech och invitéieren: Da maacht de Rapport ganz! Da maacht e ganz an Ärer Fraktioun! Da kënnen mer eist Personal hei an der Chamber och zum Deel entlaaschten.

► **Plusieurs voix**.- Ooh!

(Brouhaha)

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- A sot net, déi sollen déi eng Aarbecht maachen an Dir géift da just dee rengen politesche Volet hei matebraengen.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Ech hunn där Rapporte scho ganz gemaach.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dat hei ass op jidde Fall keng Opwärtung vum Parlament. Et ass, wéi mer dat an de leschte Wochen hei systematesch erliewen, datt mer momentan eng Majoritéit hunn, déi sech Rechter hält an déi der Oppositioun wëllt ëmmer méi e Maulkuerf opsetzen. Dat maache mir net mat!

(Exclamations)

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Gibéryen.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Här President?

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den nächsten ageschriwwene Riedner ...

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Fait personnel.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Här President?

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den Här Di Bartolomeo, wannechgelift.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Fait personnel, ...

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Ären Numm ass gefall.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- ... well ech just ugeschwat gi si vum Här Gibéryen. Als President vun där viregter Legislatur hei am Parlament wëll ech soen, dass an deene Joren, wou ech en Iwwerbléck hunn, ëmmer eng ganz gutt Zesummenaarbecht war tëschent dem Personal hei an der Chamber an dem Personal an de Fraktiounen an den Deputéierten, fir zesammen e Rapport ze maachen, deen d'Strooss hält.

Do huet jiddweree seng Roll gespilt. Déi eng méi no un deem, wat d'legislativ an d'legislesch Aarbecht ugeet, an déi aner, fir d'politesch - net d'partei-politesch - Importenz vun deene jeeweilege Projeten ervirzesträichen. Dat ass ganz gutt gelaf.

Doduerch, dass awer déi Leit, déi an de Fraktiounen waren, net direkt an d'Aarbecht an de Kommissiounen mat implizéiert waren, ass dat méi komplizéiert gewiescht. Elo gëtt et nach méi einfach, wann all déi Leit, déi un engem Rapport schaffen, sech kënnen austauschen, och an der Kommissioun, respektiv nolauschteeren, wat an der Kommissioun diskutéiert ginn ass.

Et ass also net, dass hei en Desaveu ass vum Chamberspersonal. Ganz am Contraire! Déi Aarbecht vum Chamberspersonal gëtt ganz héich geschat, mengen ech, vun eis alleguer!

► **Plusieurs voix**.- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Di Bartolomeo. Den Här Gibéryen, wannechgelift.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Här President, ech kommen aus dem Staunen net méi eraus.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Ou?

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Jo!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Ou?

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Här Di Bartolomeo, esou wéi Dir elo an och de Mëtte schonn an der Sitzung hei geschwat hutt, an et ass dat, wat ech am Fong wollt soen, wéi den Här Bodry gesot huet, hätt de President vun der leschter Sessioun souwuel lech wéi den Här Bodry an aner Leit direkt ënnerbrach, well se Zwëscheriff gemaach hunn. Do waart Dir jo awer relativ sec!

Doriwwer hunn ech geschwat! An elo hutt Dir dat geholl fir de Projet an eng politesch Argumentatioun hei zu dësem Reglement. Doriwwer hunn ech guer net geschwat! Ech hu just iwwert d'Manéier, wéi Dir presidéiert hutt a wéi den ...

(Interruptions)

... haitege President presidéiert, geschwat.

► **Une voix**.- Hutt Der dat dann ni gemaach?

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Ech hunn lech net a Verbindung mat dem Projet bruecht. Ech hu festgestallt, datt den Här Di Bartolomeo, zënter en net méi President ass, hei an der Chamber Aktivitéit mécht, déi en als fréiere President direkt verbueden huet.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

(Brouhaha)

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Här President, just eng Präzisioun.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den Här Di Bartolomeo, wannechgelift.

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Hätt ech nach do gesiess, dann ...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dann hätt Der lech d'Wuert elo net ginn!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Dann hätt ech lech ...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dann hätt Der lech ...

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Dann hätt ech lech no Ärer Interventioun gesot ...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Wann Dir elo nach do géift sëtzen, hätt der lech d'Wuert net ginn!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Dann hätt ech lech no Ärer Interventioun gesot, dass dat, wat Der gesot hutt, net richtig ass ...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dach, dach, dach!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- ... an dass et keen Desaveu vum Personal ass! Pardon!

► **Plusieurs voix**.- Très bien !

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dat huet awer näischt mat ...

(Brouhaha)

Dat huet awer näischt mam President ze dinne!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Also, wësst Der, wa mer matenee jäizen, do kann ech mathalen!

(Coups de cloche de la présidence)

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dat huet awer näischt mam President ze dinne!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Do kann ech mathalen, Här Gibéryen!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dat huet guer näischt mam President ze dinne!

(Coups de cloche de la présidence)

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Do kann ech mathalen!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Dat huet guer näischt mam President ze dinne!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- An am Géigesaz zu där Zäit, wou ech uewe souz, kann ech elo erëm matmaachen!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- En anere President ... De President vun der leschter Period hätt lech scho laang d'Wuert geholl!

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Voilà! An ech loosse net alles, wat Der sot, am Raum stoen!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Deen hätt lech scho laang d'Wuert geholl!

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Ech loosse net alles, wat Der sot, am Raum stoen!

► **Plusieurs voix**.- Ey!

(Brouhaha général)

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Wannechgelift!

(Coups de cloche de la présidence)

► **Une voix**.- Ey!

► **Une autre voix**.- Elo gëtt et emol hei wéi zu London!

(Brouhaha)

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Hätten an haten, dat waren ...

(Brouhaha)

An den nächste Riedner ass elo den Här Marc Baum.

(Brouhaha général et hilarité)

► **Une voix**.- Marc, bréng emol Uerdnung hei eran!

► **M. Marc Baum** (déi Lénk).- Jo, dat hei ...

► **M. Mars Di Bartolomeo** (LSAP).- Et war munches ugestaut.

► **M. Marc Baum** (déi Lénk).- Dat hei schéngt jo a komesch Richtungen ze goen. Mä et dierf ee sech net wonneren, datt d'Debatt awer elo e bëssen aus dem Rudder leeft, wann een op déi doten Aart a Weis Majoritéit an Opposition spléckt op der Fro vum demokratesche Fonctionnement vun eiser Chamber. An et muss ee soen: Dat ass esou.

Dat hei wäert e Projet sinn, dee mat 31 Stëmmen ugeholl gëtt a mat 29 Stëmmen net ugeholl gëtt. An dat ass ganz traureg, well et, éischstens, mat där Traditioun brécht, déi mer hei awer an dësem Haus kennen, näamlech datt, wat d'Chambersreglement ugeet, mer dee gréisstméigleche Konsens sichen. An hei ass déi klengstméigleche Majoritéit, déi probéiert, ze emportéieren.

Et ass geschwat gi vun der Stärkung vum Parlament. Jo, domat si mir averstanen. D'Parlament soll gestärkt ginn! Et gëtt d'Beispiller vun der Belsch, vun Däitschland a Frankräich, eisen dräi Nopeschlänner. Et gëtt d'Beispill vum Fonctionnement vum Europaparlament, wou et an deene Länner méigleche ass, datt all am Parlament vertuede Partei och e Kollaborateur, ënner verschiddene Konditiounen, un de jeeweilege Kommissiounssätzungen deelhuele loosse.

Hei gëtt, wann ee seet, d'Glas ass hallef voll, vun deenen engen, vum Här Bodry, gesot: „Mä et ass en éischte Schrëtt. Et ass eng éischt Ouvertür.“ Jo, et kann een et als Ouvertür gesinn, mä et muss ee soen: Wéi een Deel vum Parlament gëtt hei gestärkt? Ma d'Majoritéit gëtt gestärkt!

► **Une voix**.- Neen!

► **Une autre voix**.- Ma dach!

► **M. Marc Baum** (déi Lénk).- Dach, well et geet jo drëm, datt d'Aufgabe vum Rapporteur facilitéiert ginn. D'Madamm Lorsché huet virdru gesot, datt och d'Aarbecht vum Rapporteur wierklech keen Hunneglecke wier, wat ech och ganz gären zougestinn a ganz gäre gleewen.

Nawell bleift, et kann een esou vill Hunneg lecken, wéi ee wëllt, bei dësem Projet awer e ganz batteren Nogesmaach, näamlech deen, datt effektiv, nieft der Situatioun, déi mer am Moment scho kennen, d'Ministeren an d'Chamberskommissioun kommen a sech kënnen assistéieren loosse vun esou ville Ministerialbeamten, wéi se wëllen. Dat ass gang und gäbe: zwee, dräi, véier. Ech hu scho Kommissiounssätzunge gemaach, wou e Minister mat fënnf Ministerialbeamten do war, fir kënnen Explikatiounen ze ginn a fir kënnen op technesch Detailer anzegoen.

E Minister ass, wéi dat vun Natur aus esou ass, en Deel vun der Regierung. An déi Regierung gëtt gedroen duerch d'Majoritéit. Elo kritt d'Majoritéit nach d'Méiglechkeet, bei Projeten e Kollaborateur bäizehuelen. An do kann een net soen, dat ass en allgemenge Prinzip, well, wa mer awer éierlech sinn, 98 % vun de Rapporte gi vu Majoritéitsvertreieder gehalten.

Bon, an de Kommissiounen hu mer dunn doriwwer diskutéiert. An ech hunn am Numm vun der Lénker zumindest probéiert, nach e Kompromëssvorschlag eranzeginn, datt zumindest bei deene Punkten, déi d'Oppositioun oder egal wéi eng Partei op den Ordre du jour vun enger Kommissioun setze léisst, wou et ganz dacks ëm technesch schwierig Froe geet, déi jeeweileg Partei d'Recht hätt, och e Kollaborateur matzebréngen. Dat ass leider net zréckbehalde ginn.

Duerfir mengen ech - den Här Gloden huet virdru vun engem däischtere Moment geschwat -, ech probéieren dee Moment dann elo emol e bëssen opzehelle mat enger Resolutioun, déi ech grad un de Chamberspresident weiderginn hunn.

Résolution 1

La Chambre des Députés,

- vu la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative à la présence



Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens :

Luxemburger Wort, Tageblatt, Lëtzebuenger Journal, Zeitung vum Lëtzebuenger Vollek

Contenu rédactionnel :

Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Saisie de texte :

Polygraphic SA, Esch-sur-Alzette

Conception et mise en page :

Espace Médias SA, Esch-sur-Alzette

Concept et coordination générale :

BRAIN & MORE, agence en communication, Luxembourg

Imprimeries :

Saint-Paul Luxembourg SA 2, rue Christophe Plantin L-2988 Luxembourg
Editpress SA 44, rue du Canal L-4050 Esch-sur-Alzette

d'un collaborateur du rapporteur lors des réunions de commission (document parlementaire n° 7404) ;

- considérant le droit des ministres de se faire assister par un ou plusieurs collaborateurs dans les commissions parlementaires ;

- considérant que la très grande majorité des rapports est rédigée par des membres de la majorité ;

- considérant qu'ainsi « l'inégalité de moyens entre la majorité et l'opposition risque encore de s'accroître » ;

- s'exprimant en faveur d'une amélioration et d'une facilitation du travail parlementaire de tous les députés ;

décide

- de procéder à une extension du droit de se faire assister par un collaborateur à chaque groupe politique ou technique et à chaque sensibilité politique.

(s.) Marc Baum, Gast Gibéryen, Marc Goergen, Roy Reding, David Wagner.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci.

► **M. Marc Baum** (déi Lénk).- Eng Resolution, déi vun eis staamt an déi gedroe gëtt vun der ADR a vun de Piraten a wou d'Chamber per Resolution selwer decidéiert fir eng Ausweidung vun deem Recht, fir sech kënne vun engem Kollaborateur begleeten ze loosse, datt dat extendéiert gëtt op all Partei, déi an enger Chamberskommission vertrueden ass.

Et ass virdrun ugeklongen, ech mengen, et war d'Madamm Lorsché, déi gesot huet: „Jo, mä do ginn et nach technesch Problemer, mer mussen kucken, datt d'Raimlechkeeten eventuell adaptéiert ginn.“ Well mer hunn effektiv am Moment relativ kleng Versammlungsraum. Mä menges Wëssens ass dat dach an der Maach. D'Kommissionssäll 1 an 2 sollen, souwäit ech informéiert sinn, souwisou zesummegeschloe ginn, soudatt et just eng Fro vun der Zäit ass, vu Wochen, mengen ech, voire vu Méint, bis een och d'Raimlechkeeten hätt, fir dat dote kënne ze maachen.

Dëst gesot, ech fannen et ganz schued - ganz schued! -, datt hei op esou enger wichteger Fro kee Konsens fonnt ginn ass an, an dat muss ee soen, och ni probéiert ginn ass, ze sichen. Dat ass bedauerlech. An duerfir gesi mer et ebe leider net als éischte Schrëtt zu enger Ouvertür, mä zu enger weiderer Ongläichgewichtung zugonschte vun der Majoritéit a wou d'Opposition alt nees erëm eng Kéier eidel ausbleift.

Merci.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Baum. De leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. A well den Här Gibéryen gesot huet, ech misst méi streng ginn, wëll ech den Här Goergen drop opmierksam maachen, datt en nach just eng Minutt a 40 Sekonnen huet.

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Marc Goergen** (Piraten).- Da leeë mer den Turbo an. Ech kann awer trotzdem nach eng kleng Anekdot zielen. An zwar, wéi mer d'Préparation haten op dës Chamberssëtzung, hu mer eise Leit dann emol den Ordre du jour geschéckt. Dunn hunn déi eis ganz erstaunt gefrot: „Wéi, déi Politiker, déi do vir stinn, och vun der Majoritéit virun allem, mat de Rapporten, hunn déi déi net selwer geschriwwen?“ Déi hu geduecht: „Oh, kuck emol, wat sinn dat heiansdo brilliant Käpp. Déi hunn dat selwer gemaach. Déi schaffe richteg

vill doheim.“ Elo ass op eemol erauskomm: D'Mataarbechter mussen do mathëllefen.

Fir eis ass dat eng onfair Verdeelung, well Dir kritt elo scho méi ...

(Brouhaha)

... Infoe vun de Ministeren. An elo kommt Der och nach mam Mataarbechter dohin.

► **Une voix.**- Gutenachtgeschichten von den Piraten!

► **M. Marc Goergen** (Piraten).- Mä virdrun ass hei nach eng Kéier gezielt ginn, wéi neutral déi Rapporté sinn. Ma dat kéint Der jo och higoen an Dir loosst heiansdo d'Opposition emol e Rapport maachen, well e muss jo souwisou neutral sinn, vun deene wichtege Themen. Dir gitt der Opposition déi kleng Themen. An déi aner behaalt Dir.

(Brouhaha)

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Wannech gelift!

(Coups de cloche de la présidence)

► **M. Marc Goergen** (Piraten).- Fir déi lescht 20 Sekonnen, wat eis ganz wichteg ass als Piraten, an domadder hätte mer de Problem geléist: Gitt se dach einfach public maachen! Setzt eng Kéier d'Transparenz an! An dann ass dee ganze Problem geléist. Da ka jiddwereen dobausse kucken, wat an de Kommissioun gemaach gëtt.

Merci.

► **M. Sven Clement** (Piraten).- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Goergen. D'Diskussion ...

(Interruption)

Den Här Gloden.

► **M. Léon Gloden** (CSV).- Zur Resolution wollt ech nach e Wuert soen, Här President, wann Der erlaabt. Merci.

(Brouhaha)

► **Plusieurs voix.**- Mir kennen den Text net!

► **Une voix.**- Dir schéngt den Text ze kennen, mir kennen den Text net.

► **M. Léon Gloden** (CSV).- Ah sou?

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Mir stëmme fir d'Éischt iwwert den Änderungsversuchlag of.

► **M. Léon Gloden** (CSV).- Okay.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- A wann dann d'Resolution verdeelt ass, da maache mer déi eventuell eréischt hannendrun. Mir géifen dann elo eben zur Ofstëmmung vum Änderungsversuchlag vum Chambersreglement 7404 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 7404¹.

Vote sur l'ensemble de la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 7404

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmme. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass heimadder ofgeschloss.

Dësen Änderungsversuchlag ass mat 31 Jo-Stëmme bei 27 Nee-Stëmme an 2 Abstentiounen ugeholl ginn.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di

Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par M. Jean-Marie Halsdorf), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

7. 7405 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative à la composition du Bureau et à la déclaration de politique générale sur l'état de la nation

Mir géifen dann direkt zum nächsten Änderungsversuchlag kommen an dann herno d'Resolution ofstëmme. Dat heescht, dat ass den Änderungsversuchlag vum Chambersreglement 7405 iwwert d'Zesummesetzung vum Bureau an d'Deklaration iwwert d'Lag vun der Nation. Och hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht ginn. An ech géif direkt dem Rapporteur, dem honorabelen Här Roy Reding, d'Wuert ginn.

Rapport de la Commission du Règlement

► **M. Roy Reding** (ADR), rapporteur.- Jo, Merci, Här President. Léif Kolleegen, dat hei gëtt méi en Zockerschlecken, dës Rapport, well dat hei ass eng Ännerung, déi am Konsens zustane komm ass. Si gouf deposéiert vun den honorabele Kollege Berger, Bodry, Gibéryen, Hansen a Lorsché.

Et geet am Wesentlechen ëm zwee Punkten.

Et geet ëm de Chambersbureau, deen ëm zwou Persounen verstärkt gëtt. Bis elo waren et niift dem President an dräi Vizepresidenten siwe Memberen. An dat gëtt elo eropgesat op néng Memberen, fir eng equilibriéiert Präsenz vun deene verschidde politesche Gruppen ze gewäreschten.

Deen zweete Punkt ass d'Deklaration zur Lag vun der Nation vum Premier, déi ëmmer am éischte Semester vun all Joer ass. Do gëtt elo an d'Reglement derbäigeschriwwen, datt de Bureau kann eng Décision contraire huelen, fir datt déi Deklaration net muss am éischte Semester sinn, speziell a Jore wéi dësem, wou mer no de Wahlen da schonn d'Budgetdebatten hunn - am Hierscht d'Wahlen, dann am Fréjoer d'Budgetdebatt -, datt een dat dann net och nach muss mat der Lag zur Nation verbannen. An déi kann dann op den Hierscht verschubst ginn.

A fir dës Projet bréngen ech dann och den Accord vun der ADR.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Reding. Den éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Léon Gloden.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden** (CSV).- Merci, Här President. Mat dëser Proposition de modification kann d'CSV d'accord sinn. Mir soe Merci an ech gi mäin Accord.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Gloden. An dann ass et um honorabelen Här Berger.

► **M. Eugène Berger** (DP).- Jo, Merci, Här President. Ech wollt och dem Rapporteur Merci soen - dat hat ech och fir dee Rapport virdu vergiess -, well en als Rapporteur objektiv am Numm vun der Kommissioun de Rapport mécht an net fir eng politesch Partei oder ee Groupe technique.

Zur Deklaration vum État de la nation, ech mengen, dat ergëtt sech aus der Praxis, déi mer wäerte wahrscheinlech och praktesch all fënnef Joer dann hunn, well am Fréjoer, oder loosse mer soen am Abrëll, wou gewéinlech traditionell déi Deklaration ass, och dann eben de Budget dëst Joer war respektiv all fënnef Joer mer an déi Situatioun wäerte kommen an dat awer eng speziell Situatioun wier, wa Budget an État de la nation géifen openeefalen. Duerfir dës Modifikatioun, fir datt mer do eng gewësse Souplesse hunn.

Och fir de Bureau, mengen ech, ass et an der Logik. Mir sinn e representatiivt Parlament. A well awer och an deenen anere Kommissiounen duerch nei Majoritéiten, déi sech forméiert hunn, d'Representatiounen ënnerschiddlech oder nei sinn, hu mer dat an de Kommissiounen gemaach. Forcement ass déi logesch Suite och, datt mer dat am Bureau maachen an also och do dat da consideréieren.

Vläicht eng kleng Remark: De Bureau ass jo eigentlech net eng classesch Kommissioun. Et ass e speziell Gremium vun dem Parlament, wou mer awer dann och kucken, déi Proportionalitéit do ze consideréieren.

Et ass awer e Gremium, de Bureau, wou eigentlech net kann ersat ginn. An deenen anere Kommissiounen kann een dat maachen. An duerfir hat ech och schonn eng Kéier proposéiert, datt een awer och vläicht soll virgesinn, datt am Bureau, vläicht ënner enger spezieller Form, dann do awer de Remplacement vu Membere misst méiglech sinn.

Mir kéint virschwiewen, datt een zum Beispill e Suppléant permanent géif nennen, wéi dat och an internationalen Assemblée-parlementairen ass. Also een eenzeg, dee pro Fraktioun oder pro Groupe technique kéint emol een ersetzen; natierlech ni de President oder e Vizepräsident ersetzt, mä awer soss Membere vu senger Fraktioun am Bureau kéint ersetzen. Dat heescht, datt een dat bei enger nächster Modifikatioun vum Règlement kéint virgesinn, also ënner Form vu Suppléant permanent fir dann eben déi ganz Legislatur.

Dat gesot, ginn ech awer och den Accord vu menger Fraktioun zu där Modifikatioun hei vun deem Punkt am Règlement.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Berger. An da wier et um honorabelen Här Alex Bodry.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Jo, Här President, ech mengen, déi doten Ännerungen hate mer schonn am Virfeld diskutéiert.

Wat d'Zesummesetzung vum Bureau ugeet, ass, obwuel d'Reglement vun der Chamber, dat wëll ech hei rappeléieren, keng Proportionalitéit vun de Fraktiounen a vun de Sensibilitäten am Bureau virgesäit, et awer esou, dass ee selbstverständlech muss Suerg hunn, eng gewësse Proportionalitéit ze wahren. Wat natierlech net méi einfach gëtt doduerjer, dass d'Zuel vun de Fraktiounen oder vun de Sensibilitäten sech vergréissert.

Dat gëtt dann ëmmer méi schwierig, wann ee vu 60 erof muss goen op eng méi kleng Zuel, fir dann integral déi Proportionalitéit ze wahren a gläichzäiteg natierlech och derfir ze suergen, dass eng Majoritéit nach ëmmer eng Majoritéit bleift. Dat ass also déi Suerg, déi mer hei hunn. An da kann et nätzlech sinn, fir dann och vun der aktueller Zuel vum Maximum 11 op 13 eropzegoen.

Wéi mer dat dann elo genau maachen, dat muss mer dann an deenen nächsten Deeg a Woche gesinn. Mä et ass wichteg, dass mer déi Fakultéit zumindest schafen, fir do kënne méi no eigentlech un eng Proportionalitéit erunzekommen, och am Bureau, wat awer d'Hauptorgan vun der Chamber ass.

Déi zweet Iwwerleeung, déi ass méi rezent. Déi ass eigentlech komm duerch de Kalenner vun dësem Joer mat enger Diskussioun an engem Vott vum Statsbudget a vum Pluriannuel Enn Abrëll. An dat ass normalerweis déi Zäit - Enn Abrëll, ufanks Mee -, wou och dann d'Deklaration zur Lag vum Land vun der Regierung stattfënn. An dat hätt sécherlech dëst Joer net gepasst.

An ech mengen, mir missten eis insgesamt nach eng Kéier frësch Gedanke maachen iwwert den Timing vun deene groussen Debatten hei an der Chamber. Dat géllt fir d'Budgetdebatten am Dezember, wa mer déi bäibehalen. D'Diskussion war jo opkomm, vläicht de Budget vum Joer lasszeléise vum Pluriannuel, dass een de Pluriannuel géif zu engem anere Moment diskutéieren, an zwar dee Moment, wou mer eis Aktualiséierung vum Pacte de stabilité et de croissance am Kader vum Semestre européen op Bréissel mussen weiderschëcken. Dat ass normalerweis och am Mount Abrëll. Dass ee vläicht déi Saache géif zesummemaachen, well dat ass eigentlech och eng Programmation pluriannuelle, soudass een also déi Diskussiounen, de PNR, Plan national de réforme, d'Stratégie 2020 plus dann eben den État de la nation eventuell zesummenhält an dann de Budget um Enn vum Joer mécht. Dat ass eng Diskussioun, mengen ech, déi mer sollte féieren.